

Punkt 13.

Ekspropriation af arealer til etablering af ny offentlig adgangsvej til fugletårn ved Tofte Sø, Lille Vildmose

2014-24972

By – og Landskabsudvalget indstiller til byrådet,
at der træffes beslutning om ekspropriation af arealer og rettigheder ifølge lov om offentlige veje § 43, stk. 1,
at en indsigelse imod ekspropriationens lovlighed ikke tages til følge,
at de indgåede forligsaftaler med lodsejere om ekspropriationserstatningen tiltrædes, og
at By – og Landskabsforvaltningen i øvrigt bemyndiges til at afslutte erstatningsspørgsmål.

Forvaltningen har på foranledning på udvalgsmødet supplerende oplyst,
at ingen af de berørte lodsejere efter åstedesforretningen den 29. august 2014 er fremkommet med
ændringsforslag til projektet,
at Naturstyrelsen, Himmerland er projektansvarlig i forhold til den del af LIFE-projektet, som vedrører
genopretningen af Birkesø, og Naturstyrelsen derfor har anmodet Aalborg Kommune om, som
ekspropriationsmyndighed, at iværksætte en ekspropriation efter reglerne i lov om offentlige veje.

Beslutning:

Anbefales.

Thomas Krarup og Mads Duedahl kan ikke anbefale indstillingen.

Sagsbeskrivelse

Magistraten har i mødet den 23. februar 2015 (punkt 6), udsat sagen til fornyet behandling i By- og Landskabsudvalget med henblik på at opnå:

1. en yderligere vurdering af, om formålet ligger indenfor almenvældets interesser og
2. mere præcise kortbilag med en tydeliggørelse af vejforløbet.

Formål

I forbindelse med et større natur-genopretningsprojekt i Lille Vildmose, som forestås af Aalborg Kommune, Aage V. Jensens Naturfond og Naturstyrelsen Himmerland, bliver eksisterende vejtracéer gennem den nu udtørrede Birkesø nedlagt, idet Birkesø bliver genskabt som sø. Disse veje fungerer som adgang til landbrugsarealerne i Birkesø, men også som del af en national cykelrute samt som adgang til fugletårnet ved Tofte Sø. I Purker Fenner – imellem de to offentlige veje Vildmosevej og Langelinie – opgraderes en privat fællesvej på en strækning på ca. 500 m til offentlig vej, og vejen forlænges ved et nyanlæg på ca. 600 m. Herved opstår der vejforbindelse imellem Vildmosevej og Langelinie.

Birkesø genskabes ved at etablere et nyt dige langs den vestlige del af søen, samt ved at lede vandet fra Purker Fenner og Tofte Mose ind i den nye Birkesø. Den eksisterende hovedkanal ud gennem Birkesø lukkes, så vandet tilbageholdes i søen og ledes kontrolleret ud gennem et nyt mindre udløb. Vandstanden i hele området hæves, og som følge af dette hæves de offentlige veje Langelinie og Vildmosevej.

Området i Lille Vildmose har været fredet siden december 2007 og er med sine 7.000 ha Danmarks hidtil største landfredning. Fredningsområdet er af såvel national som international interesse som et af Danmarks fineste naturområder indeholdende bl.a. den største tilbageværende højmoserest i Nord Europa, samt nogle af Danmarks største og bedste naturskove med græsning af hjorte og vildsvin, hvorfor det er nødvendigt af hensyn til formidlingen af dette værdifulde naturområde at sikre offentligheden den fortsatte adgang til fugletårnet ved Tofte Sø, højmosefloden der udgår fra dette tårn, samt ad den nationale cykelrute i området. Desuden vil vejen tjene som vejadgang for lodsejere i området. Den overvejende færdsel vil imidlertid være ikke-lodsejere, hvorfor vejen vil få status af offentlig vej.

Tidsplanen

Det samlede naturgenopretningsprojekt løber til september 2016. Etablering af den nye offentlige adgangsvej forventes udført indenfor samme tidsramme.

Berørte ejendomme

Ekspropriationens omfang fremgår nedenfor under de enkelte ejendomme samt af udarbejdet ekspropriationsbeskrivelse med lodsejerfortegnelse med tilhørende kortbilag (ekspropriationsplaner), som forefindes i sagen.

Ekspropriationen berører 4 lodsejere. De enkelte lodsejere er i ekspropriationsmaterialet angivet med et løbenummer for at sikre en entydig bestemmelse af ejendommene. Denne nummerering går igen i forbindelse med denne sagsfremstilling.

Øvrige oplysninger

På åstedsforsretningen den 29. august 2014 blev der redegjort for den planlagte ekspropriation og dennes nærmere omfang, og det blev forklaret, hvordan de planlagte foranstaltninger vil berøre de omfattede ejendomme.

Under åstedsforsretningen er der fra lodsejer under sagens løbenummer 1 og dennes advokat indkommet indsigelse mod projektet.

Der er indgået forlig med lodsejerne under løbenumrene 2 – 4. Forligsaftalerne findes i sagen.

De enkelte ejendomme og de ekspropriative indgreb

Løbenummer 1: Henrik Winther Svendsen (matr.nr. 1ck Vildmosegård, Mou)

Der eksproprieres permanent ca. 5.450 m² af matr.nr. 1ck Vildmosegård, Mou. Heraf er i alt 4.150 m² i forvejen udlagt som privat fællesvej.

Det ekspropriative indgreb er som følge af en mindre ændring i udformningen af en vigeplads blevet mindre end beskrevet i den under åstedsforsretningen fremlagte ekspropriationsplan og lodsejerfortegnelse.

Indsigelse

Lodsejeren og dennes advokat Kim Østergaard, Aalborg har under åstedesforretningen gjort indsigelse mod ekspropriationens lovlighed, idet det gøres gældende, at etablering af de nye vejstrækninger ikke kan siges at tjene almenvellet.

Svar: Ikke imødekommet

Som beskrevet ovenfor under formålet udgør det fredede område i Lille Vildmose med sine 7.000 ha et særdeles værdifuldt naturområde af såvel national som international interesse.

Formålet med anlæggelse af den nye offentlige vej er – udover at sikre lodsejere vejadgang til området – at bevare offentlighedens mulighed for at få adgang til en helt særegen natur. Adgangen til Tofte Sø tårnet er væsentlig for den formidling af naturområdet, der finder sted til offentligheden via Vildmosecenteret. Ekspropriationen er nødvendig for at realisere dette væsentlige naturformidlingsformål og det ekspropriative indgreb går ikke videre end påkrævet. Ekspropriationen må derfor siges at være krævet af almenvellet.

Løbenummer 2: Pindstrup Mosebrug A/S (matr.nr. 5 Vildmosegård, Mou)

Der eksproprieres permanent ca. 1.325 m² af matr. nr. 5 Vildmosegård, Mou. Endvidere eksproprieres fra samme ejendom midlertidigt til arbejdsareal ca. 1.490 m².

Løbenummer 3: Lille Vildmose Naturfond (matr.nre. 1ha og 1gø Vildmosegård, Mou)

Der eksproprieres permanent i alt ca. 3.535 m² af matr.nre.1ha og 1gø Vildmosegård, Mou. Endvidere eksproprieres fra samme ejendomme midlertidigt til arbejdsareal i alt ca. 14.080 m².

Løbenummer 4: Aage V. Jensen Naturfond (matr.nr. 1fi Vildmosegård, Mou)

Der eksproprieres midlertidigt til arbejdsareal ca. 1.005 m² af matr.nr. 1fi Vildmosegård, Mou.

Økonomi

Naturstyrelsen, Himmerland har afgivet en friholdelseserklæring, hvorefter styrelsen friholder Aalborg Kommune for ethvert krav, som følge af ekspropriationen såsom udgifter til arealerhvervelse og øvrige erstatningskrav mv.

Anlægsudgifterne afholdes af Naturstyrelsen, Himmerland over det igangværende EU-Lifeprojekt.

Bilag:

Bilag 1 - Oversigtskort.pdf

Bilag 2 - ekspropriationsplaner - oversigt

Bilag 3 - Ekspropriationsplan Tegn. nr. 2

Bilag 4 - Ekspropriationsplan Tegn. nr. 3

Bilag 5 - ekspropriationsplan Tegn. nr. 4

Bilag 6 - Rev. Ekspropriationsplan vedr. lb. nr. 1 (tegn. nr. 2)

Notat vedr. Ekspropriation ved Tofte Sø, Lille Vildmose